LAGLEDAR-GUIDEN

Inledning

Lagledarguiden är utbildningsmaterialet som används vid lagledarutbildningen. Guiden förser lagledaren med basinformation om fotbollsfamiljen, föreningsverksamhet, lagverksamhet samt information om hur du leder ett lag. Guiden innehåller bland annat: Struktur och definition av verksamhetsmiljön, laget som en del av föreningen, förordningar som gäller verksamheten, bestämmelser och goda tillvägagångssätt, lagledarens roll och uppgifter samt organisationen av verksamheten.

Vårt gemensamma mål är, att det inom varje förening utbildas lagledare och att det även ordnas sammankomster för dessa under årets gång. Målsättningen för lagledarutbildningen är att utveckla lagledarens kunnande som en del av föreningens verksamhet. Det viktigaste vid utbildningarna är att lagledarna introduceras till sin uppgift, får information om vad som hör till lagledarens uppgifter och får ta del av aktuella riktlinjer. Utbildningarna genomförs på förenings- och regionnivå.

Verksamhetsgrunderna som presenteras under utbildningen baserar sig på principer om goda administrationsfärdigheter inom föreningsverksamheten. Ett av de viktigaste målen med utbildningen är att lyfta fram lagledarens betydelsefullhet och värde inom föreningen. Lagledaren har en nyckelroll i en ansvarsfull och inspirerande föreningsverksamhet.

Guiden uppdaterad 9.11.2020.

Kontrollera alltid regionalt aktuell information från Bollförbundets hemsidor (t.ex. gällande regler och bestämmelser)

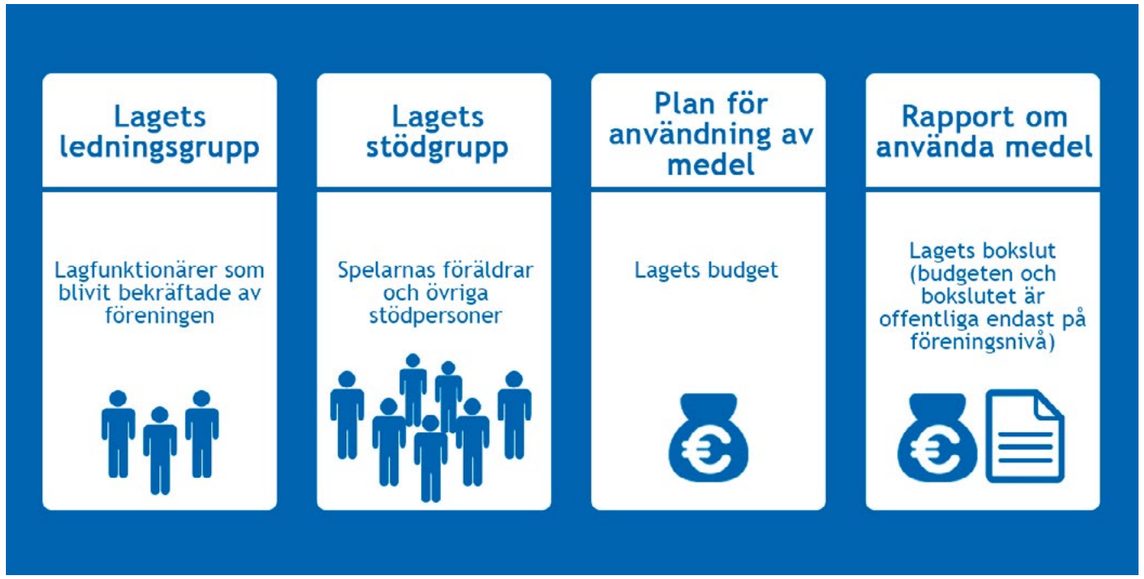

Innehållsförteckning

Inledning 2

1. Fotbollsorganisationerna 4
- Finlands Bollförbund (FBF) 4
- UEFA 6
- FIFA 6

2. En god förvaltning och ekonomi för föreningen 7
- Syftet med föreningsverksamhet 7
- Utvärdering och utveckling av 7
- föreningsverksamheten 7
- Föreningslagen och föreningens regler 8
- Ansvarsområden och skyldigheter för föreningens funktionärer 8
- Skötsel av föreningens ekonomi och bokföring 8
- Föreningens kommunikation 9
- Uppgifter, utbildning och belöningssätt som föreningen erbjuder 10
- Grönt kort 10
- Föreningens riktlinjer för tränarverksamhet och spelarutveckling 11
- Stödfunktioner inom föreningen 11
- Datasekretess 12
- Trakasseri, mobbning och osakligt beteende 12

3. Föreningens lag 13
- Ansvar och skyldigheter för lagets ledningsgrupp 13

4. Lagledarens roll och position 14
- Lagledaren ur föreningens perspektiv 14
- Lagledaren ur tränarnas perspektiv 14
- Egenskaper hos en bra lagledare 14
- Val av lagledare (Val av lagets ledningsgrupp) 14
- Samarbete mellan ledningsgrupp och lagledare 15
- Samarbete mellan stödgrupp och lagledare 15
- Stödgruppens relation till laget 15
- Idrottens Spelregler 15
- Stödgruppen och atmosfären inom laget 16
- Föräldramöten 16
- Futisstart 16
- Att lösa konflikter och problematiska situationer vid ledning 16
- Stödgruppens roll i föreningen 16

5. Lagledarens uppgifter 17
- Ledningsgruppens arbetsfördelning 17
- Lagets verksamhetsplan 17
- Årsklocka 17
- Tävlingsverksamhetens bestämmelser 18
- Representationsrätt 18
- Speltillstånd 19
- Spelpass 19
- Registrering av funktionärer 19
- Kaikki Pelaa- reglerna 19
- Försäkringsskydd 20
- Matcher och turneringar 20
- Lagets evenemang, sidoevenemang och rekreationsaktiviteter 21

6. Ekonomisk förvaltning i föreningens lag 22
- Brukskonto och betalningstrafik för föreningens lag 22
- Lagets plan för anskaffning av medel 23
- Lagets verksamhetsberättelse och rapport om använda medel 23
- Anskaffning av medel till lagen i föreningen 23
- Lagar, förordningar och beskattning 24

7. Kostnaderna för att ha en hobby 24

1. Fotbollsorganisationerna

Föreningarna

Föreningen är en allmännyttig ideell förening, dess uppgift beskrivs i föreningens regler. Föreningen förverkligar i första hand sin uppgift för sina medlemmar. Dessa medlemmar använder sig av den högsta beslutanderätten under föreningens möten, genom att ge befullmäktigande till styrelsen att förverkliga medlemmarnas vilja, genom godkännande av verksamhetsberättelsen och planen för användning av medel. I början av året 2020 finns det i Finland 890 fotbollsföreningar. Föreningen är alltid ansvarig för dess verksamhet, föreningen är dock kopplad till förbundet. Laget är inte en juridisk enhet utan en del av föreningen.

Finlands Bollförbund (FBF)

Finlands Bollförbund grundades år 1907. FBF anslöt till det Internationella Fotbollsförbundet (FIFA) år 1908 och till det Europeiska Fotbollsförbundet (UEFA) år 1954. För Finlands del ansvarar FBF för fotbollsverksamhetens organisering och utveckling. Finlands Bollförbund är det har det största antalet utövare av alla idrottsförbund i Finland.

Den högsta beslutsfattande makten används inom bollförbundet på Föreningarnas möte som anordnas vartannat år, till vilket varje förening har rätt att skicka en representant. Föreningarnas röstantal under mötet baseras på antal registrerade spelare i föreningen. Det årliga beslutsfattandet inom Bollförbundet sköts av föreningsparlamentet och styrelsen.

Finlands Bollförbund är fotbollens grenförbund. Finlands Bollförbund är en medlem av det internationella fotbollsförbundet FIFA och ansvarar därav för arrangerandet och utvecklandet av all fotbolls- och futsalverksamhet i vårt land. Inom såväl utbildnings som hobbyverksamhet som tävlings och toppidrott utförs arbetet ur ett människo- och kundcentrerat perspektiv. Bollförbundets verksamhetsidé är ”Fotboll för alla”.

Bollförbundets tyngdpunktsområden är: Att växa som idrottare som grund för verksamheten, föreningar som är målmedvetet styrda och har ett bra nätverk, största grenen både på planen och utanför planen samt ett föreningarnas Bollförbund som kontinuerligt utvecklas.

Bollförbundet som har visionen ”Ett framgångsrikt fotbollsland – som ökar välmående” -har även värderingarna glädje, pålitlighet framgång och gemenskap.

UEFA SROI

Det frivilliga arbetet som årligen görs inom den finländska fotbollen har ett värde på 408 miljoner euro. Värdet utgörs av ca. 99 000 frivilliga arbetare. De frivilliga aktörerna möjliggör individuellt, regionalt och samhälleligt en betydande fotbollsverksamhet.

Genom att vara en frivillig arbetare har du möjligheten att uppleva en betydelsefull verksamhet, lära dig nya kunskaper och uppleva oförglömliga upplevelser, dessutom är det en gemensam aktivitet med egna barnet. Förutom detta lever frivilliga arbetare ett liv som är lyckligare, hälsosammare och längre än de som inte gör frivilligt arbete.

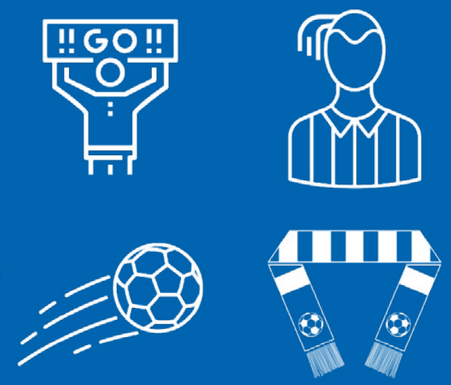

*Forskning över frivilligt arbete, Pessi 2011

DEN FINLÄNDSKA FOTBOLLENS OCH FUTSALENS STRATEGI 2020-2024

UEFA

Union of European Football Associations är ett världsdelsförbund som är grundat år 1954, de europeiska fotbollsförbunden (55 st) tillhör detta förbund. UEFA arrangerar tävlingsverksamhet för landslag (EM-turneringar) och för klubblag (Champions League m.fl.). UEFA:s huvudkontor är beläget i Schweiz (Nyon).

FIFA

Federation Internationale de Football Association är en paraplyorganisation som är grundad år 1904. Medlemmar av detta förbund är de olika världsdelsförbundens (6 st) länders fotbollsförbund (209 st). FIFA arrangerar tävlingsverksamhet för landslag (VM-turneringar) och för klubblag. FIFA bekräftar årligen de internationella fotbollsreglerna och bestämmelserna. FIFA:s huvudkontor är beläget i Schweiz (Zurich).

2. En god förvaltning och ekonomi för föreningen

Föreningen är en allmännyttig ideell förening, dess uppgift beskrivs i föreningens regler. Föreningen förverkligar i första hand sin uppgift för sina medlemmar. Dessa medlemmar använder sig av den högsta beslutanderätten under föreningens möten. Mötesmedlemmarna väljer bland annat styrelsen/direktionen, som representanter för medlemskårens verkställer dessa personer verksamhetsplanen och planen för användning av medel som blivit godkända under föreningens möten, dessutom är styrelsen/direktionen ansvarig för föreningens egendom.

För en föreningsverksamhet med hög kvalitet och utveckling av verksamheten krävs medvetenhet om nuläget, inriktning på framtiden och alla föreningsfunktionärers långvariga engagemang till föreningens målsättningar, sponsorer, samarbetspartners och det omgivande samhället.

Som en medlem av den internationella fotbollsfamiljen är du i föreningsverksamheten skyldig att förbinda dig till grenens internationella och nationella verksamhetsmetoder och regler. Dessutom hör säkerhet, hälsosamhet, likvärdighet, miljövänlighet och hållbar utveckling till grenens värdegrunder.

Syftet med föreningsverksamhet

Föreningen bör förverkliga syftet som beskrivs i föreningens regler. Verksamheten styrs av fastställda värderingar, visioner (”drömmen”), missioner (verksamhetsidén), strategier och verksamhetsplaner som är utformade från dessa. Föreningen bör ha en verksamhetsguide som regelbundet uppdateras, där verksamheten klargörs för alla aktörer. Dessutom bör föreningen ha en skriftlig förklaring av verksamheten, som lätt kan hittas från föreningens hemsidor av sådana som är intresserade av verksamheten.

Utvärdering och utveckling av föreningsverksamheten

Föreningen bör utvärdera sin verksamhet regelbundet och systematiskt. Vid föreningens utvecklingsarbete, borde möjligast stor del av gemenskapens aktörer vara delaktiga. Som stöd för planering och utveckling av lagets verksamhet fungerar strategin, verksamhetsplanen och den finansiella planen, som är utarbetade av föreningen. Planerna möjliggör att verksamheten kan utvärderas, samt en kontinuerlig och målmedveten utveckling för laget såväl som för föreningen.

LÄS MERA OM KVALITETSSYSTEMET

Med hjälp av föreningarnas kvalitetssystem utvecklas föreningarnas verksamhet ur ett helhetsperspektiv, kvalitetssystemet är i första hand ett redskap för att utveckla föreningens verksamhet. Målsättningen med att utveckla föreningarnas verksamhet ur ett helhetsperspektiv är att stöda föreningarna till en långsiktig och planerad verksamhet, som bas för denna verksamhet är en stark föreningsidentitet och en verksamhetsmodell som föreningens medlemskår accepterat. Kvalitetssystemet stöder föreningens utveckling på tre delområden (idrottsverksamheten, ledningen och kommunikation/marknadsföring) och på fem olika nivåer.

Föreningslagen och föreningens regler

Föreningen måste i all sin verksamhet följa alla lagar och förordningar. En registrerad förenings regler måste vara godkända av Patent- och registerstyrelsen. Reglerna utgör ramarna för själva verksamheten och reglerna måste regelbundet uppdateras på grund av att föreningsmiljön kontinuerligt förändras. Föreningens regler måste finnas tillgängliga på föreningens hemsidor.

Ansvarsområden och skyldigheter för föreningens funktionärer

För beslutsfattandet är det viktigt att föreningens funktionärers uppgifter, operativa ansvarsområden och skyldigheter finns tydligt beskrivna och dessutom är synliga i organisationsplanen. Organisationsplanen berättar öppet för aktörerna inom föreningen och för intressentgrupperna om föreningens helhet och ansvarsfördelning.

Genom att beskriva ansvarsområden skapas ramar för aktörerna inom föreningen för den dagliga verksamheten. Tydliga och aktuella uppgiftsbeskrivningar förebygger möjliga missförstånd och överlappningar, samt så stöder föreningsverksamhetens kontinuitet om aktörerna inom föreningen byts.

Funktionärer inom föreningen är till exempel:

- Styrelsemedlemmar
- Ordförande
- Sekreterare
- Verksamhetsledare
- Utbildare av lagledare
- Sportchef / Tränings- / Juniorchef
- Kommunikationsansvarig

Skötsel av föreningens ekonomi och bokföring

Föreningens ekonomi måste skötas ansvarsfullt enligt föreningens stadgar för skötsel av ekonomi. Alla föreningens tillgångar, skulder och egendom är i slutändan på styrelsens ansvar. Penningflödet och ekonomin sköts under bokföringsperioden av styrelsemedlemmarna, utpekade funktionärer inom föreningen samt lagens ansvarspersoner som blivit godkända av föreningen.

Inför årsmötet arbetar styrelsen fram en presentation där kommande verksamhetsårs budget och verksamhetsplan presenteras. Budgeten måste baseras på verksamhetsplanen och skall innehålla alla lags inkomster och utgifter, som uppkommer av verksamheten. Föreningens alla inkomster och utgifter skall bokföras. Alla kvitton måste sparas som ursprungliga exemplar för bokföringen och revisorn.

Föreningen har till sin användning ett bankkonto (eller flera), nyttjanderätt av detta konto har personer med rätt att teckna i föreningens namn eller personer som med ett styrelsebeslut blivit beviljade nyttjanderätt. När verksamhetsåret är över, gör föreningen ett bokslut. Styrelsen och revisorerna granskar dess riktighet. Bokslutets delar är resultaträkning och balansräkning. Under årsmötet behandlas bokslutet, bokslutet godkänns och berörda parter frias från sitt ansvar.

Föreningens kommunikation

Kommunikationens betydelse syns i dagens läge över allt i samhället. En effektiv kommunikation har sitt ursprung i frågorna: vad gör vi, varför gör vi detta, till vem gör vi detta och genom vilka kanaler gör vi detta. Förhoppningsvis har funktionärerna inom föreningen hjälp av föreningens kommunikationsplan vid detta arbete.

Föreningen bör i all dess kommunikation vara ytterst noggrann med att förmedla en korrekt och ärlig bild av föreningen. Det är viktigt att det i kommunikationsdirektiven finns beskrivet olika ansvarsområden och instruktioner för ageranden vid så kallade krissituationer. Det är oftast bäst för föreningen att vara öppen och ärlig i kommunikationen, även vid besvärliga fall.

Den interna kommunikationen orsakar oftast utmaningar i alla organisationer. Kommunikationen från ledare och förmän har oftast en stor roll vid kommunikationen mellan föreningen och lagen. Det bör framförallt vara en öppen och ärlig kommunikation. Det är ytterst viktigt att till exempel mottagaren av ett e-postmeddelande förstår vad meddelandet skall förmedla, så att missförstånd kan undvikas.

I dagens läge har digitala redskap en stor roll vid föreningens kommunikation, framför allt de sociala medierna genom dess otaliga kanaler. Det är bra att skapa riktlinjer inom föreningen för vilka kanaler som används och att komma överens om hur dessa kanaler används.

Vid behovs utnämns en kommunikationsansvarig för att sköta kommunikationen, både på lag- och föreningsnivå. Alla kommunikationsansvariga måste känna till grunderna i dataskyddslagen.

Uppgifter, utbildning och belöningssätt som föreningen erbjuder

Föreningsverksamhetens mål är att få spelare och övriga funktionärer att vara aktiva inom fotbollen så länge som möjligt. Redan under spelarkarriären är det bra om föreningen kan erbjuda spelaren möjlighet att ta del av övriga uppgifter inom föreningen. Det finns många olika uppgifter inom föreningen som spelarna kan sporras att ta del av. Allt deltagande förstärker föreningskulturen och binder människor till föreningen.

Föreningen bör sporra dess medlemmar till all slags utbildning, väl utbildade funktionärer inom föreningen är en märkbar tillgång för föreningen. Det är viktigt att regelbundet erbjuda utbildning för alla funktionärer inom föreningen, samt skapa en verksamhetsmiljö som sporrar till att utbilda sig. Tränarnas och ledarnas nivå måste motsvara föreningens idrottsliga ambitioner. Även övriga funktionärer inom föreningen bör introduceras och utbildas till deras uppgifter. Föreningens interna utbildning bör ordnas genom gemensamma och regelbundna tillfällen.

Föreningen bör belöna och uppmärksamma sina aktörer och spelare regelbundet. Det är bra att skapa en öppen modell, enligt vilken belöningarna ges och verkställs på förenings- och lagnivå.

Grönt kort

Lagen kan sporra och tacka sina spelare med det gröna kortet, som är en känd och uppskattad värderingssymbol inom juniorfotbollen. Spelaren blir tilldelad kortet för fair play (rent och schysst spel), det gröna kortet är det enda kortet som tilldelas i under 12-åringars matcher.

Vårt gemensamma mål är att det i varje match för under 12-åringar tilldelas ett grönt kort till en spelare i bägge lagen.

Föreningen som arrangerar matchen eller turneringen tilldelar domaren gröna kort, med vilka domaren uppmärksammar en spelare från bägge lag efter matchen. Vi rekommenderar att representanter från lagen som spelat hjälper spelledaren i beslutet och namnger en spelare från det egna laget som kunde få ett grönt kort, representanten kan även vid behov hjälpa till vid utdelningen av det gröna kortet. Vi rekommenderar starkt att varje spelare, i de yngre årsklasserna åtminstone, blir tilldelad ett grönt kort under säsongen.

Föreningens riktlinjer för tränarverksamhet och spelarutveckling

Föreningens riktlinjer för tränarverksamheten måste finnas skriftligt och vara godkända av alla parter, dessa riktlinjer måste med jämna mellanrum uppdateras så att de överensstämmer med de idrottsliga ambitionerna.

Riktlinjerna för tränarverksamheten innehåller tyngdpunkter för de olika åldrarna, dessa tyngdpunkter tar i beaktandet de tekniska, motoriska, taktiska, fysiska, sociala och mentala kraven som träningen ställer. Alla tränare inom föreningen bör vara medvetna om föreningens riktlinjer för tränarverksamhet och tränarna bör förbinda sig till dessa riktlinjer.

Träningschefen eller träningsansvarige säkerställer att riktlinjerna för tränarverksamheten efterföljs, genom att bedöma, utbilda och ge feedback. Träningschefen instruerar och stöder föreningens tränare i att planera och utföra träningar som är i linje med tränarverksamhetens riktlinjer. Utbildade, motiverade och engagerade tränare är märkbar resurs för föreningen. Det är viktigt att tränarnas och ledarnas nivå motsvarar föreningens ambitioner. Vårt gemensamma mål är att varje lag har en tränare som är utbildad.

Det vore viktigt att föreningen har direktiv för hur man skall agera, när en spelare kommer till föreningen, under träningen, när en spelare skall flytta till ett annat lag inom förening och när en spelare vill lämna föreningen.

Stödfunktioner inom föreningen

Föreningen bör stöda spelarnas tillväxt på alla plan, genom att även lägga fokus på faktorer som påverkar hälsa och fostran. Det är önskvärt att föreningen har skriftliga instruktioner för hur man följer med spelarnas hälsotillstånd. I instruktionerna bör bland annat beskrivas proceduren som sker efter en skada. Det är bra att kontinuerligt och årskullsvis göra hälsoenkäter, hälsogranskningar, tester och allmänt följa med hälsotillståndet.

Det är viktigt att det i varje lag finns en person som kan ge första hjälp. Föreningens användning av experter inom hälsovården (läkare, fysioterapeut, massör) måste motsvara föreningens idrottsliga ambitioner.

I hälsoutbildningen bör bland annat fästas uppmärksamhet vid orsaker till skador, förebyggandet av skador, rehabilitering och vårdprocesser, kosten, doping, missbruk och riskerna med att idrotta sjuk. Det är önskvärt att föreningen ordnar hälsoutbildning för personer som regelbundet deltar i verksamheten.

Datasekretess

GDPR kommer från General Data Protection Regulation (allmän datasekretess-förordning). De är en lag som reglerar behandlingen av personuppgifter, lagen togs i bruk i alla EU-land våren 2018. Lagen förpliktigar föreningarna att berätta vilka personuppgifter som upprätthålls och till vilket ändamål dessa används. Riktlinjer för upprätthållning, omfattning och tillvägagångssätt av informationssystemet görs av föreningens ledningsgrupp.

En enskild spelares personuppgifter är uppgifter som kräver tystnadsplikt, dessa bör förvaras omsorgsfullt och får inte överlåtas till en utomstående person. För att få arkivera uppgifter av en underårig spelare krävs vårdnadshavarnas tillstånd.

Trakasseri, mobbning och osakligt beteende

Alla skall ha rätt att utöva fotboll i en trygg miljö. Inom den finländska fotbollen godkänns inte trakasseri, antastande, mobbning eller osakligt beteende. Föreningens funktionärer bör förebygga dylika situationer och ingripa omedelbart ifall dessa förekommer.

Om fallen kan klassificeras som ett brott, bör myndigheterna omedelbart kontaktas. Bollförbundet önskar att föreningarna alltid tar kontakt med förbundet om det uppkommer fall av trakasserier.

I SUEK:s ILMO-tjänst går det att meddela både anonymt och med eget namn, ifall du misstänker dopingbrott, matchfixningsbrott, brott mot publiksäkerheten eller övriga etiska brott.

I Väestöliittos, Du är inte ensam-tjänst har du möjlighet att diskutera möjliga fall av trakasseri med en expert.

3. Föreningens lag

De skriftliga direktiven (principer och regler) för lagets och lagledarens verksamhet utgör ramarna för verksamheten och möjliggör en framgångsrik verksamhet för laget, samtidigt som de är ett stöd för lagledarens verksamhet i föreningen. Eftersom styrelsen i en förening är ansvarig för lagens verksamhet förutsätter det att lagledarna får noggranna och tydliga direktiv av styrelsen.

Ansvar och skyldigheter för lagets ledningsgrupp

Lagledaren bör var medveten om föreningens målsättningar, tillvägagångssätt och riktlinjer. Föreningens organisationsplan ger information om olika funktionärers uppgifter i föreningen, funktionella ansvar och skyldigheter.

Lagledaren leder laget utgående från föreningens värderingar och direktiv.

Med lagets ledningsgrupp avses personer som har ledande uppgifter inom laget, som är valda och bekräftade enligt de direktiv som föreningen angivit. Medlemmar av ledningsgruppen är till exempel:

- Lagledare
- Tränare
- Materialförvaltare
- Kassör
- Kommunikationsansvarig

Det rekommenderas att funktionärer som blivit bekräftade av föreningen även är medlemmar i föreningen. Medlemskap erbjuder en möjlighet att vara med vid beslutsfattandet inom föreningen och via det utveckla föreningens verksamhet.

Lagets ledningsgrupp ser till att lagets säsong fortlöper på ett smidigt sätt, innanför ramarna för verksamhetsplanen och den finansiella planen som styrelsen arbetat fram och godkänt. Funktionärerna inom laget är skyldiga att i all sin verksamhet följa lagar och förordningar, samt förbundets och föreningens regler och även övriga eller särskilda direktiv och bestämmelser föreningen har. Föreningen ansvarar för att utbilda fina funktionärer enligt föreningens utbildningsplan.

För att ledningsgruppens och även lagets verksamhet skall vara lyckad, krävs ett bra samarbete och ett förtroende, som är baserat på öppenhet av föreningens ledning, spelarna och av lagets stödgrupp.

Lagets tränarverksamhet bör följa föreningen riktlinjer och direktiv. Det är bra om lagledaren känner till träningsverksamhetens grunder. Träningsplaneringen skall göras tillsammans med föreningens träningschef eller med personen som är ansvarig för träningen.

4. Lagledarens roll och position

Lagledaren är lagets frontfigur och leder som namnet anger laget, i alla andra lägen förutom vid idrottsliga beslut (träning, match, osv.). Lagledaren bör ha koll på allting som berör laget. En öppen samarbetsförmåga är viktigt i lagledarens arbete, detta i och med lagledaren är i kontakt med många olika aktörer och intressenter. Lagledaren har även en viktig roll i skapande av en god atmosfär i ledningsgruppen, stödgruppen och bland spelarna.

Lagledaren ur föreningens perspektiv

Lagledaren är föreningens officiella representant inom laget. Lagledaren är kontaktperson mellan föreningen och laget.

Lagledaren är i all sin verksamhet ansvarig till föreningens styrelse enligt direktiven föreningen angivit, föreningen har dock gett lagledaren rätten att utföra sina uppgifter. Goda direktiv utgör en säker grund för verksamheten. Vid behov bör lagledaren själv begära direktiv av föreningen, för att undvika missförstånd.

Lagledaren ur tränarnas perspektiv

En av lagledarnas viktigaste uppgifter är att ge tränare arbetsro, genom att fungera som en länk mellan tränaren och föräldrarna. Vad beträffar ”spelregler” för detta, så är alltid ”spelreglerna” beroende på vad tränaren, lagledaren och föreningen sinsemellan kommit överens, om hur informationen till föräldrarna skall ske.

Egenskaper hos en bra lagledare

Egenskaper hos en bra lagledare kan beskrivas med många kvalitetsord. Det är dock viktigt att komma ihåg några saker:

- En positiv inställning har en positiv inverkan på andras verksamhet
- Är ärlig, rättvis och opartisk mot alla
- Är värd förtroende

Lagledaren är en ledare, en kommunikatör och en möjliggörare.

Val av lagledare (Val av lagets ledningsgrupp)

Det bör finnas direktiv inom föreningen hur en ledningsgrupp väljs. När ledningsgruppens medlemmar är bekräftade av föreningen, har styrelsen rätt att välja, samt vid behov avskeda funktionärer, oberoende på vem som gjort valet ursprungligen.

Samarbete mellan ledningsgrupp och lagledare

Ledningsgruppens medlemmar har överenskomna, egna och tydliga uppgifter. Ledningsgruppen bör skapa interna regler, enligt vilka ledningsgruppens verksamhet fungerar. Det är viktigt att alla medlemmar av ledningsgruppen är delaktiga i planerandet och behandlandet av faktorer som berör laget.

Samarbete mellan stödgrupp och lagledare

En bra lagledare känner sitt lag väl, dvs alla lagets funktionärer, stödgruppen och spelarna. Genom stödgruppens aktiva deltagande i hela föreningens verksamhet kan goda möjligheter för lagets kvalitativa verksamhet skapas.

Alla medlemmar av stödgruppen behövs under en säsong till olika uppgifter:

- anskaffning av medel
- kommunikation
- anordnandet av evenemang
- transport
- vid utvärdering och utveckling av verksamheten

Stödgruppens relation till laget

Det är viktigt att involvera stödgruppen i lagets verksamhet, särskilt i de lägre åldersklasserna. Barn och unga fäster större tycke för grenen, om spelarens föräldrar också är entusiastiska över hobbyn och dessutom intresserade av det egna barnets intressen. Det är viktigt att tillsammans bestämma stödgruppens roll, till exempel i samband med diskussionen om spelreglerna.

Idrottens Spelregler

Målet med idrottens spelregler är att väcka diskussion kring värderingar, verksamhetsgrunder och metoder vid barns idrottande. När reglerna utarbetas uppmuntras lagen att tillsammans komma överens om atmosfär, målsättningar, träningar och övriga tillvägagångssätt enligt föreningens riktlinjer.

Det är bra att årligen komma överens om reglerna genom att bekräfta viktiga värderingar och verksamhetskulturen för föreningen och laget. Då trivs alla lagets medlemmar bättre och orkar mera. För juniorlag är det viktigt att årligen utarbeta idrottens spelregler som baserar sig på föreningens värderingar och riktlinjer för verksamheten.

Stödgruppen och atmosfären inom laget

En god atmosfär är en oerhört viktig del vid idkandet av en hobby, därför bör det läggas extra fokus på att skapa en god atmosfär, samt aktivt vårda den goda atmosfären, genom att följa gemensamma spelregler och genom ett respektfullt bemötande.

Stödgruppen har en stor inverkan på lagets atmosfär. Sättet stödgruppen kommunicerar och uppträder på, har en stor inverkan på hur saker uppfattas i laget men också utanför laget.

Föräldramöten

Föreningar har egna direktiv för när föräldramöten skall ordnas, vad som skall behandlas under dessa och för beslutsfattandet vid dessa. Det är önskvärt att åtminstone två föräldramöten per år ordnas.

- Möteskallelser
- Lagets spelregler utarbetas
- Den ekonomiska situationen
- Överenskommelse om kommunikationssätt och -kanaler
- Årsklockan
- Anteckningar

Futisstart

Futisstart-utbildningar ordnas av föreningarna med stöd av Bollförbundet för föräldrar till små barn som tar sina första steg i föreningsverksamhet. Målet är att tillsammans med föräldrarna säkerställa en rolig, trygg och utvecklande hobby för barnet.

I praktiken kan en fotbollsstart ses som en föräldrakväll, som består av tre avsnitt:

1. I avsnittet Vår förening presenterar föreningen sin verksamhet, värderingar, verksamhetskultur och aktörer.

2. Avsnittet Så stödjer jag mitt barns hobby handlar om föräldrars, anhörigas och föreningens roll som motionspedagoger, träningar för träning, den sociala sidan av fotbollshobbyn och vad fotbollen ger till barnet och familjen.

3. . I avsnittet Frivilligarbetets roll i föreningsverksamheten öppnar man upp värdet av frivilligarbete för individen, föreningen och samhället som helhet. Samtidigt uppmuntras föräldrar att aktivt delta i föreningsverksamheten.

Stödgruppens roll i föreningen

Medlemmar av stödgruppen kan ha många olika roller inom laget såväl som i föreningen. Medlemmarna bör sporras till att bli medlemmar av föreningen och via det få aktiva funktionärer till föreningen som även deltar i föreningens beslutsfattande. Föreningen bör informera stödgruppens medlemmar om deras roll i föreningens verksamhet och om möjligheterna att utöka rollen.

Att lösa konflikter och problematiska situationer vid ledning

Det är omöjligt att förhindra uppkomsten av konflikter och problem, men genom att låta alla få sin röst hörd, samt genom ärlig och öppen dialog kan många konflikter förebyggas. Problem bör i första hand lösas internt inom laget, men vid behov eller om parterna vid konflikten begär, löses konflikten av föreningens ledning. Det är bra att ha klara tillvägagångssätt vid konflikter både för lagen och för hela föreningen. Du kan även få hjälp och stöd av den regionala föreningsutvecklaren inom Bollförbundet.

Du kan också få hjälp av Sovittelu verkossa -projektets medlare, som konstandsfritt hjälper dig lösa en konflikt. Tjänsten erbjuder diskussionshjälp och rådgivning, för att verka som medlare och guidning till olika tjänster.

5. Lagledarens uppgifter

Till lagets verksamhet hör oftast en rad olika uppgifter. Genast efter att laget är grundat är det viktigt att uppgifter blir utdelade och att en så stor skara som möjligt av stödgruppen deltar i dessa uppgifter.

Ledningsgruppens arbetsfördelning

Det är viktigt att verksamhetens alla centrala uppgifter blir skötta, samt att man både inom laget och inom föreningen är medveten om vem som är ansvarig för vilken uppgift. Laget bör baserat på föreningens riktlinjer besluta om följande:

- Lagledarens uppgifter
- Tränarnas uppgifter
- Materialförvaltarens uppgifter
- Kassörens uppgifter
- Övriga funktionärers uppgifter

En skriftlig uppgiftsbeskrivning underlättar de utvalda att förstå vad som förväntas av dem.

Lagets verksamhetsplan

Med en väl gjord verksamhetsplan är hälften av jobbet gjort. Efter att en noggrant utarbetad verksamhetsplan blivit presenterad, bör alla funktionärer och familjer som deltar i verksamheten ha klar bild av den kommande säsongens, verksamhet, evenemang och kostnader. Det kan dock komma förändringar i planen under säsongens gång av olika orsaker. Dessa förändringar bör alltid behandlas i stödgruppen. Till mötet för lagets stödgrupp bör en väl förberedd verksamhetsplan tas med. Verksamhetsplanen innehåller:

- Ambitioner: idrottsliga, träningsmässiga, utbildningsmässiga osv.
- Säsongsplanering
- Månadsplanering
- Plan för användning av medel

Hela lagets ledningsgrupp bör vara delaktig i utarbetandet av verksamhetsplanen.

Föreningen bör godkänna verksamhetsplanen, samt så måste föreningens träningschef godkänna trä-nings- och tävlingsdelen. Verksamhetsplanen måste följa föreningens riktlinjer.

Årsklocka

Många saker händer bara en gång i året under en viss tidpunkt, vilket betyder att tidsgränser är viktiga. För att underlätta administrationen av detta är årsklockan ett bra verktyg. I årsklockan finns nedskrivet alla uppgifter, saker och tidsgränser som skall skötas.

I årsklockan finns följande:

- Uppdatering av lagets uppgifter: ledningsgrupp, spelare, underhåll av personuppgifter
- Anmälning till serier
- Verksamhets- och finansiell plan
- Spelpass, försäkringar, övergångar osv.
- Spelregler (för föräldrar och spelare)
- Stödgruppens möten
- Rapport över använda medel
- Verksamhetsberättelse
- Säsongsavslutning

Tävlingsverksamhetens bestämmelser

Finlands Bollförbunds tävlingsbestämmelser och övriga bestämmelser och arrangeringsdirektiv angående tävlingsverksamheten gäller alla föreningar och lag, deras funktionärer och spelare som löst ut ett spelpass. Lagledaren bör kunna de mest centrala reglerna och bestämmelserna, som bland annat är förknippade med en spelares representationsrätt, speltillstånd, spelpass och försäkringsskydd. I bestämmelserna framkommer även direktiv för laget, för lagets serieplats och för anordning av matcher.

Lagledaren bör ta reda på regler och bestämmelser för det egna lagets serienivå och åldersklass innan säsongen påbörjas. Redan innan beslutet om att delta i en serie tas, är det bra att veta vilka regler som gäller för spelarövergångar inom föreningen, tidsramar och begränsningar vid dessa, särskilda bestämmelser regionalt, och regler för undantagstillstånd. Bollförbundet och regionernas tävlingsverksamhet betjänar i alla frågor som angår tävlingsverksamhetens regler och bestämmelser.

Vid turneringar anordnade av en förening, kan föreningen ha egna bestämmelser som gäller under turneringen, så länge dessa bestämmelser inte bryter mot Bollförbundets tävlingsbestämmelser eller/och Kaikki Pelaa -reglerna, samt så måste dessa regler varit tillgängliga när turneringstillståndet blev godkänt.

Representationsrätt

Spelarens representationsrätt blir registrerad i det lag och i den medlemsförening av förbundet, i vilken spelare spelar sin första officiella match, eller där spelaren första gången löser ut förbundets spel-, hobby- eller kvarterspass. Administration och förändringar av representationsrätt görs elektroniskt via Pelipaikka. Möjliga regelbrott av representationsrätt finns beskrivna i Bollförbundets straffbestämmelser.

En spelare kan i en officiell match representera endast den medlemsförening där spelarens representationsrätt finns, om annat inte nämns i reglerna eller särskilda bestämmelserna (samarbetsförening, farmavtal, dubbelrepresentation osv.).

Föreningars och funktionärers relationer sätts på prov vi spelarövergångar mellan föreningar. Vi uppmuntrar alla funktionärer och alla föreningar till att ansvarsfullt följa de etiska direktiven vid spelarövergångar.

ETISKA DIREKTIV VID SPELARÖVERGÅNGAR

Speltillstånd

Med speltillstånd avses spelarens rätt att delta i en officiell match, i en viss förening i ett visst lag.

Spelaren har inte tillstånd att spela vid följande tillfällen: spelaren har inte ett spelpass, har inte representationsrätt i föreningen, har spelförbud eller om spelaren inte finns med i matchens laguppställning. Även en spelare som inte har ett försäkringsskydd som matchen i fråga kräver, kan nekas tillstånd att spela matchen.

Lagledaren bör fästa extra uppmärksamhet vid att laget inte använder en spelare som saknar speltillstånd i officiella matcher. Om ett lag använt sig av en spelare utan speltillstånd, måste tävlingsarrangören tilldöma laget en förlust i matchen, dessutom kan en bot, eller flera böter tilldelas föreningen, lagets funktionär och spelaren i fråga.

Spelpass

Alla spelare och domare som deltar i en officiell match måste ha ett spelpass som är i kraft och är giltigt för tävlingsverksamheten personen deltar i.

Spelpasset är säsongsbetonat och är i kraft ett kalenderår. Spelpasset löses ut enligt föreningens direktiv, antigen lagvis eller individuellt. Priset på spelpasset beror på spelarens ålder.

Registrering av funktionärer

Föreningens funktionärer och lagfunktionärerna skall registreras i Pelipaikkas register. Endast registrerade personer kan läggas med i matchprotokollet och endast dessa personer har tillåtelse att vistas innanför det tekniska området under matchen.

Kaikki Pelaa- reglerna

I Kaikki Pelaa- reglerna är barn och ungdomsfotbollen indelad i Leikkimaailma (under 12-åringar), Kaverimaailma (12-15-åringar) och Tulevaisuusmaailma (16-19-åringar). I reglerna finns centrala och allmänna direktiv för olika åldersklasser, direktiv för speltid, direktiv för hur man gör upp de ”interna spelreglerna”, regler för överåriga och dubbelrepresentation, direktiv för de olika åldersklassernas särskilda regler (t.ex. användning av en extra spelare) spelform för varje åldersklass, bollens storlek och rekommenderat antal spelare per match. I reglerna beskrivs även turneringskriterier. Kaikki pelaa -reglerna skall följas i såväl officiell tävlingsverksamhet som i föreningarnas turneringar.

Användbara länkar:

- Fotbollens tävlingsbestämmelser
- Futsalens tävlingsbestämmelser
- Regler och arrangeringsdirektiv för fotbollens tävlingsverksamhet
- Regler och arrangeringsdirektiv för futsalens tävlingsverksamhet
- Bollförbundets stödtjänst
- Kaikki Pelaa-reglerna

Försäkringsskydd

- Varje spelare som är under 19 år måste ha ett försäkringsskydd för tävlingsidrott som är i kraft.
- För vuxna spelare är det beroende på serienivån ifall spelaren måste ha ett försäkringsskydd eller inte.
- Försäkringsskyddet kan skaffas i samband med spelpasset eller separat, genom ett försäkringsbolag föreningen eller spelaren själv använder.
- Personer som utför ett frivilligt arbete inom föreningen, hör utan vidare åtgärder, automatiskt till Tuplaturva-försäkringen, som grenarnas förbund och Pohjola-gruppen kommit överens om. Tuplaturva försäkringen består av en olycksfallsförsäkring för frivilliga arbetare och föreningens ansvarsförsäkring. Olycksfallet kan till exempel ske vid talkon, vid tränarjobb, vid utbildningar eller vid anordnade av tävlingar. Försäkringen täcker inte ett olycksfall som skett i tävlingsidrott eller vid träning för tävlingsidrott.

Matcher och turneringar

Matcher

Lagledaren har uppgifter som är kopplade till matchevenemang. Lagledaren bör ha koll på alla nödvändiga åtgärder som krävs för att genomföra lagets matcher. Beroende på förening, kan några av uppgifterna skötas centralt i föreningens regi.

Att fylla i matchprotokollet i TASO-systemet hör till exempel till lagledarens uppgifter, under såväl hemma- som bortamatcher. Under hemmamatcherna ansvarar även laget för uppdateringen av resultatservicen enligt seriens bestämmelser.

Vid matchevenemang är det även viktigt att kontrollera att utrymmena vid spelplanen och omklädningsrummen motsvarar ifrågavarande tävlings kravnivå och är tillgängliga för lagen och domarna enligt utgivna regler.

Turneringar

Alla matchevenemang där det deltar minst fyra lag från två olika föreningar räknas som turneringar. För att arrangera en turnering måste föreningen alltid anhålla om tillstånd för detta enligt Bollförbundets tävlingsbestämmelser.

I Kaikki Pelaa-reglerna, som årligen uppdateras, finns direktiv för barn och ungdomars matcher och turneringar. Dessa direktiv skall följas när turneringsreglerna skapas. Bollförbundet kan i sina direktiv lägga ut begränsningar för faktorer som påverkar om tillstånd för en turnering godkänns. Det kan till exempel finnas tidsbegränsningar för när turneringar får arrangeras under tävlingssäsongen. Bokning av domare, spelplaner och övriga utrymmen är alltid på arrangörens ansvar.

Internationella matcher

Om en internationell match skall spelas, måste förbundet informeras om detta. Vid resor utomlands bör följande aspekter tas i beaktandet: Reseprogram, lagets regler under resan och försäkringarna.

Lagets evenemang, sidoevenemang och rekreationsaktiviteter

Lagets övriga evenemang som finns med i verksamhetsberättelsen (t.ex. resor för att kolla på landskamper, rekreationsaktiviteter osv.) är en viktig del av säsongens program, som på ett eget sätt kompletterar lagets egentliga verksamhet och bidrar till skapandet av en god atmosfär inom laget.

6. Ekonomisk förvaltning i föreningens lag

Det slutgiltiga ansvaret för lagets ekonomi har föreningens styrelse. Det är därför viktigt att komma ihåg att lagets alla pengar och egendom är föreningens, som har enligt sina direktiv gett laget användarrättigheter för dessa.

Lagledaren och/eller kassören sköter om lagets ekonomi enligt föreningens finansiella direktiv. Den ekonomiska förvaltningen bör vara genomskinlig, på förhand bestämd och enligt de finansiella direktiven. Ekonomin övervakas av styrelsen och vid behov av revisorer.

Det är rekommendabelt att ett skriftligt avtal mellan föreningen och lagledaren hur lagets ekonomiska förvaltning görs.

Brukskonto och betalningstrafik för föreningens lag

Föreningens konto

För verksamheten är det tydligast om föreningen (avdelningen) har ett konto, från vilket hela föreningens (avdelningens) finansiella transaktioner görs. Vid dessa fall ses varje lag som ett enskilt kostnadsställe. Vilket betyder att hela föreningens betalningstrafik och bokföring lättare kan övervakas och administreras.

- Lagen levererar godkända räkningar, enligt föreningens direktiv till föreningens kassör för betalning

Brukskonto öppnat av föreningen

Ett lagkonto kan endast öppnas av föreningen och föreningen har användarrättigheter till alla sina konton.

- Föreningen ger enligt sina direktiv användarrättigheter för lagkontot
  - Användarrättigheterna för lagkontot ges genom skriftligt styrelsebeslut i mötesprotokollet till lagledaren och/eller kassören
  - Användarrättigheten beviljas tidsbundet, oftast ett verksamhetsår i taget.

Betalningar från lagkontot

Föreningen bör ha tydliga direktiv över vad som får betalas från lagkontot och vad som inte får betalas från lagkontot. Vid användning av ett system för lagkonton bör en del av betalningarna skötas via föreningen, bland annat betalningar som kräver vidare åtgärder t.ex. skatteärenden (betalningar till enskilda personer; löner, arvoden och reseersättningar)

Kontantkassa

Möjliga kontantkassor bör undvikas, men om dessa används skall det göras enligt föreningens direktiv. Föreningen kan ha till sin användning ett formulär för kassaflödesanalys, där möjliga uttag och insättningar av kontanter bokförs.

Lagledarens ansvar

Lagledaren godkänner med sin underskrift alla lagets räkningar, som kassören betalar.

Bokföringsanvisningar för föreningens lag

Bokföringen måste skötas enligt föreningens anvisningar samt enligt lagar och förordningar. Lagen får en gemensam kontokarta och gemensamma bokföringsanvisningar av föreningen. Föreningen ordnar vid behov en skolning om ekonomisk förvaltning.

Lagets plan för anskaffning av medel

Lagets plan för anskaffning av medel godkänns under stödgruppens möte, planen bör innefatta alla planerade inkomster och utgifter för den kommande säsongen. Stödgruppen bör vara medveten om vad kostnaden för en enskild spelare för kommande säsong kommer att vara, samt hur lagets anskaffning av medel möjligtvis inverkar på detta.

Lagledaren presenterar lagets verksamhetsplan som blivit godkänd av stödgruppen för föreningens styrelse och bifogar även planen för användningen av medel.

Lagets verksamhetsberättelse och rapport om använda medel

Laget skapar en verksamhetsberättelse och en rapport om använda medel, dessa bifogas till föreningens bokslut enligt direktiven föreningen angivit.

- Enligt direktiven bör alla ursprungliga kontoutdrag och dokument bifogas för föreningens bokslut. Bokslutet godkänns av föreningens styrelse.
- Laget bekräftar verksamhetsberättelsen och rapporten om använda medel, som möjligtvis blivit granskad av verifikatgranskare under stödgruppens möte. Verifikatgranskarnas uppgift är att övervaka att lagets ekonomi sköts enligt besluten som tagits under stödgruppens möten.

Anskaffning av medel till lagen i föreningen

Laget kan enligt föreningens anvisningar ha en grupp som är ansvarig för anskaffningen av medel, denna grupp både planerar och genomför detta. All anskaffning av medel måste göras i lagets regi. Föreningen bör ha tydliga direktiv med rättigheter och skyldigheter vid föreningens anskaffning av medel.

- I vilka gemensamma anskaffningar som föreningen anordnar måste laget delta i?
- Vilka frivilliga anskaffningsmöjligheter erbjuder föreningen?
- Vilka självständiga anskaffningar av medel kan laget göra? (utrustning, talkon?)
- Har föreningen gemensamma avtalsmodeller och -priser för t.ex. reklamplatser?
- Hur skall rapporteringen om anskaffningen av medel till föreningen se ut?

Lagar, förordningar och beskattning

Föreningen är en allmännyttig ideell förening, allt som oftast, och får således tas del av bl.a. skatteförmåner, för att även i fortsättningen få ta del av dessa, är det otroligt viktigt att följa dessa lagar och förordningar.

En grundregel är att alla medel som är införskaffade till laget och hela lagets egendom tillhör föreningen, dessa tillgångar kan inte ”öronmärkas” som personliga.

7. Kostnaderna för att ha en hobby

Diskussioner angående kostnaden för att ha en hobby har den senaste tiden varit på tapeten, det rör sig otaligt mycket information i offentligheten om vad kostnaderna för en hobby är. Enligt Bollförbundets åtgärdstanke ”fotboll för alla”, är det viktigt att hålla kostnaderna för vår gren på en nivå som gör det möjligt för alla att utöva sporten, oberoende av hur förmögen familjen är.

Genom Harrastamisen hinta-undersökningen samlar Bollförbundet regelbundet information om förenings- och lagverksamhet i hela landet. Genom informationen som fås från undersökningarna är det lättare att gå en diskussion om de olika faktorerna som inverkar på priset för en hobby och tillsammans komma på lösningar för hur vi kan inverka på kostnaderna.

Utöver informationen från undersökningarna har även föreningarna och lagen möjlighet att ta del av Harrastamisen hinta -diskussionsverktyget. Kostnaden för att ha fotboll som hobby består av flera olika faktorer. Vissa saker går att genomföra billigt, andra saker till ett förmånligt pris och sedan finns det dyra saker. Med hjälp av verktyget kan man i föreningar och lagen diskutera, vilka saker man vill satsa på, var skulle man kunna spara och hur inverkar dessa val på kvaliteten i verksamheten.

Saker att diskutera:
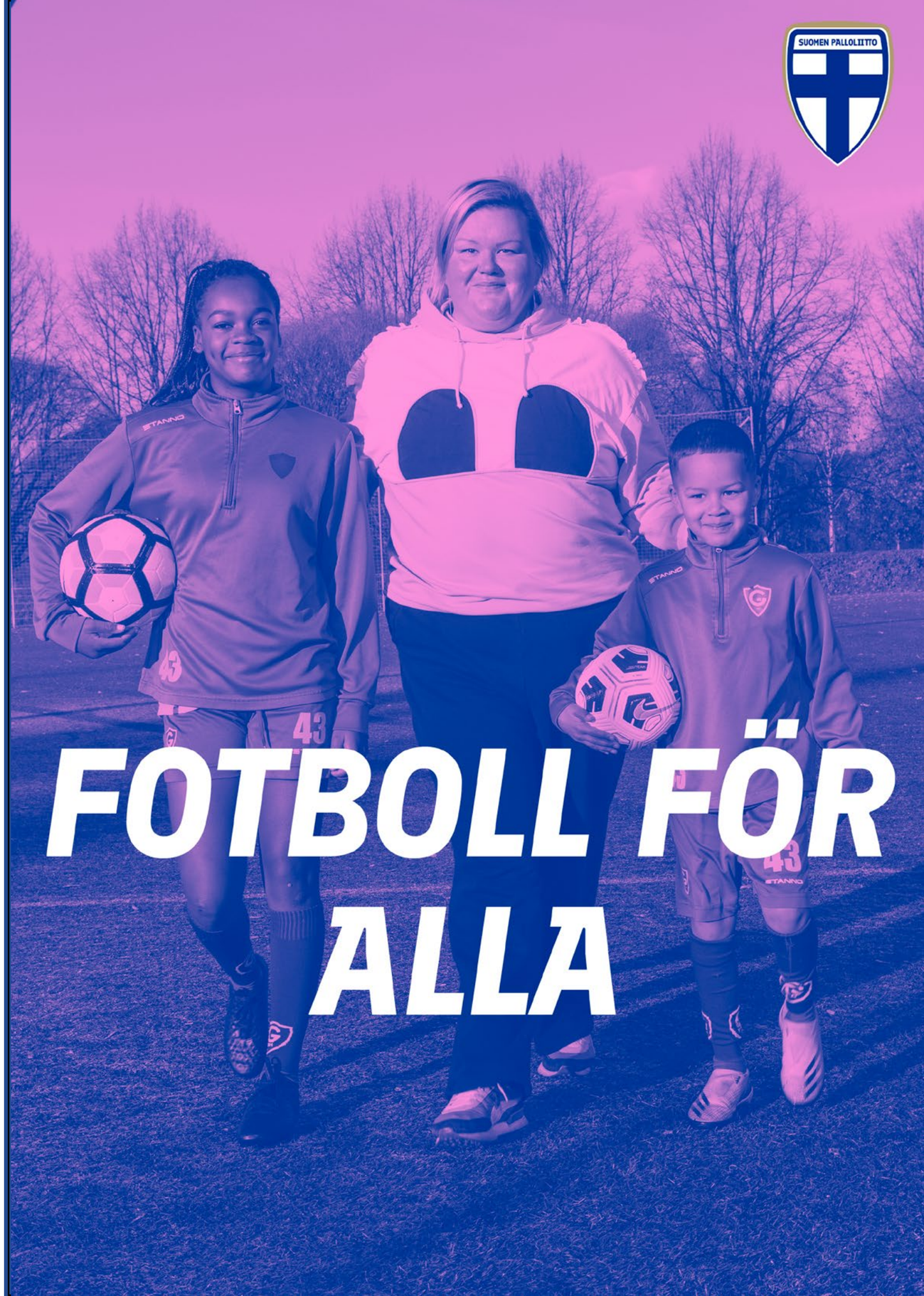
- Vilka faktorer orsakar de största kostnaderna för föreningen/laget i verksamheten?
- Vad vill vi satsa på och vad är vi redo att skära ner på? Hur inverkar olika saker på kvaliteten i verksamheten?
- Vilka val av kostnader beslutas om på föreningsnivå / lagnivå / av spelarens familj?